

Entrevista al president de Iugoslàvia, Milan Panic

“¡Quina bestiesa, Déu meu!”

El president de Iugoslàvia, elegit fa poc, ens parla de les oportunitats d'acabar, d'una vegada, la guerra civil que viuen des de fa mesos els Balcans.

Senyor president quant de temps necessitareu per a aturar la guerra a Bòsnia i Hercegovina?

—Amb cent dies n'hi ha prou —un termini concedit a qualsevol nou govern del món.

—Si fins llavors el nou armistici no es consolida, els serbis hauran reduït Bòsnia a runa i cendres a cops de bomba. Només en aquests últims cent dies ja han mort milers de persones.

—Tot el que ara podem fer per aquests morts és concertar la pau. S'ha d'acabar la política de la manipulació. I això val igualment per als estrangers.

—¿També ens sortiu amb la teoria d'una conjuració mundial contra Sèrbia?

—Fins ara no ha deixat d'haver-hi una cursa internacional per obtenir posicions als Balcans, mentre tothom volia ser el primer portador de la pau. Amb el seu coratge és Mitterrand qui ha somogut les coses. Espero que també vinguin Bush i Kohl.

—Això sí que són esperances ben poc realistes. ¿Com la voleu forçar, la desmilitarització de Bòsnia?

—Com és de preveure, no cremaran pas les armes de mutu acord. La meua proposta és que cada nació lliuri les armes separatament; les posarem, tots plegats, sota el control de l'ONU i, després, les vendrem i gastarem els diners en coses millors. Els japonesos bé ho van fer.

—No fa pas gaires dies, Karadzic, el cap dels serbis, encara pregonava que els serbis serien liquidats, si no continuaven la lluita.

—Karadzic potser no deu ser un gran general; ara, beneit, sí que no. Feia trampa, naturalment. La setmana passada el vaig treure del llit a les tres de la matina-da per telefonar-li que, si no paraven immediatament de disparar contra l'aeroport de Sarajevo, els americans començarien a bombardejar. Va deixar la lluita en sec...

—... per continuar la matança a Gorazde. Aquesta ja és una vella tàctica sèrbia: afluïxar en un lloc per obrir nous fronts en un altre.

—El que passa a Gorazde és una tragèdia. M'hi presentaré personalment. El problema és que mentrestant tots els polítics han perdut el control de les unitats paramilitars.

—¿I com les posareu en fila?

—Aquests paramilitars són una colla de criminals, la púrria de la societat. El que necessiten és que els caigui a sobre la llei i la justícia; que estiguin entre reixes.

—El general Mladic, responsable de l'exèrcit serbi de Bòsnia, ha amenaçat amb una guerra total, en cas d'intervenció de les tropes de l'ONU.

—Voler-se defensar contra tot el món és pura idiotesa. Els tres pobles de Bòsnia acabarien com els grecs a Esparta. ¡Quina bestiesa, Déu meu, a final del segle XX! Moriran tots, serbis, musulmans i croats. Parlaré amb Mladic i el faré entrar en raó.

—¿I si no us escolta?

—Els dirigents que fan disparar són uns malalts, i que Déu els faci bonets. De totes maneres, s'hi ficaran les Nacions Unides. No falta pas gaire perquè se'ns tiri a sobre la tempesta del desert iraquiana.

—¿De quina banda es posaria la vostra “Nova Iugoslàvia” en cas d'intervenció?

—Si no segueixen la meua crida perquè abandonin les armes, em posaré del costat de les Nacions Unides. Mentre l'ONU reconegui Iugoslàvia, participaré amb el nostre exèrcit en la lluita al costat de l'ONU. Ara, el millor fóra que les Nacions Unides ens permetessin de tornar amb l'exèrcit a Bòsnia. Amb tres dies hi regnaria la pau.

—Home, això seria confiar els xais a l'escortador.

—Nosaltres tenim un gran exèrcit, ben

equipat i amb bona moral. Ho he pogut comprovar. Els generals estan preparats.

—Fa unes setmanes diguéreu que a Bòsnia la coalició entre croats i serbis és més gran que no entre croats i musulmans. ¿Votaríeu per una divisió de Bòsnia entre Sèrbia i Croàcia?

—Això és jugar a acuit a amagar. Aquestes fronteres, les va idear Tito, tal volta un dels criminals més perniciosos d'aquest segle. Són fronteres injustes, però les he de reconèixer perquè no n'hi ha de millors. D'aquí a uns anys, en tornarem a parlar, d'aquestes fronteres, i la gent tindrà l'oportunitat de decidir on vol viure. No es pas amb les armes, que es poden canviar les fronteres.

—Mentrestant, i gràcies a l'ajuda de l'exèrcit, Sèrbia ha conquerit el 65 per cent del territori bosnià. ¿De debò esperareu que, amb un 44 per cent de població, els musulmans s'hi avinguin?

—Els serbis han de tornar territori. Immediatament. I han de tornar també tot el que han pres a les famílies musulmanes, i permetre la tornada dels fugitius. Tothom s'ha de disculpar, els uns als altres.

—¿Com és que encara no heu reconegut la república de Bòsnia?

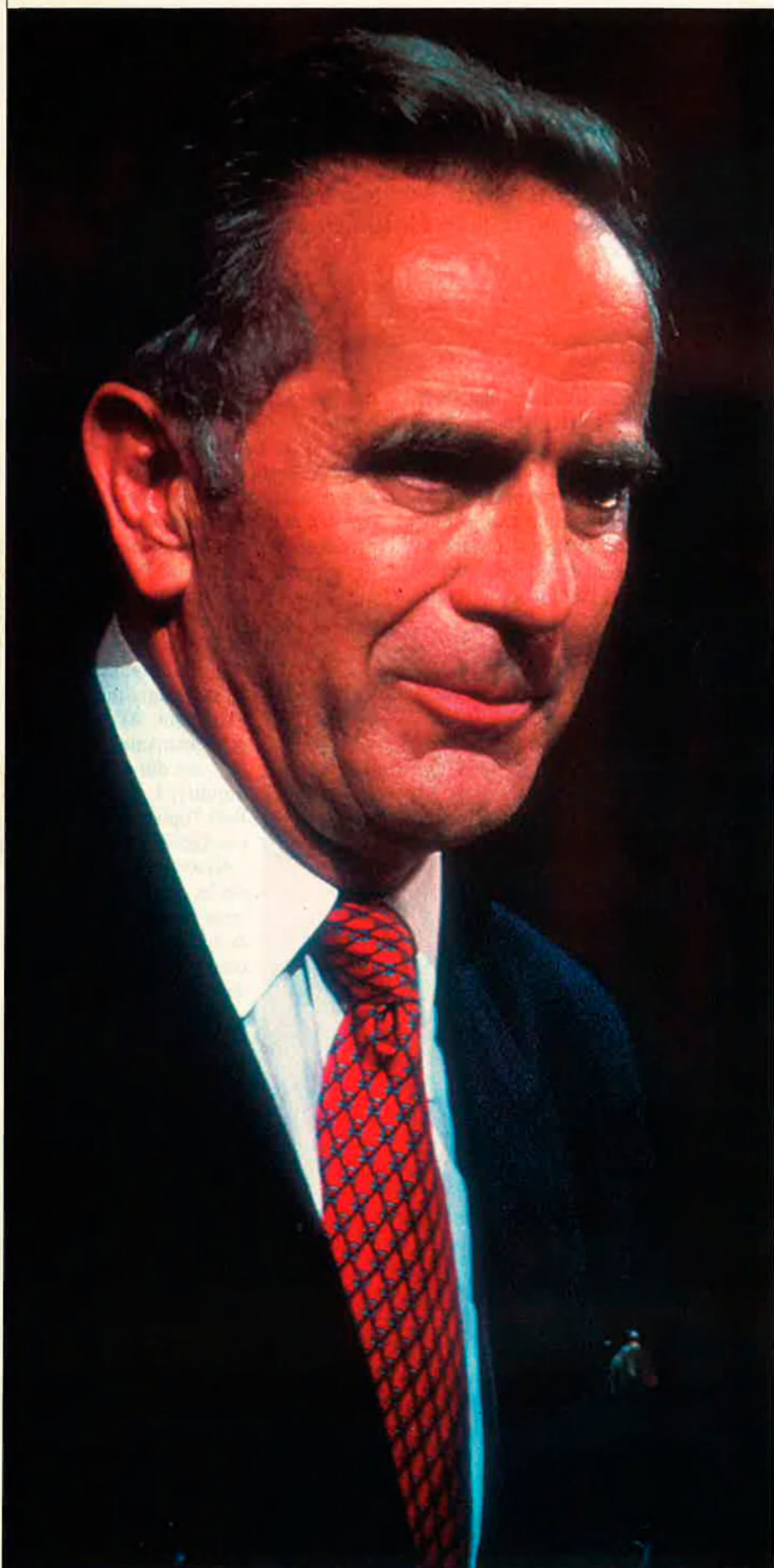
—Reconeixeré Bòsnia quan Izetbegovic obligui el seu exèrcit a deixar de disparar.

—El president Izetbegovic no l'acceptarà pas, la cantonalització de Bòsnia que vos exigeu.

—Ja s'encarregarà de treure'l la seva gent, doncs. Jo exigiré que dimiteixi. Al capdavant, només és un vot. Haurà d'acceptar la pau; la que sigui.

—¿No temeu que amb la divisió en cantons no es pugui evitar una nova “depuració ètnica”?

—Mentida total. Ma filla, mon fill i mon gendre són musulmans. A la meua família, hi tinc croats. Entre els pobles iugoslaus, no n'hi ha, d'odi.

—*¿I com us expliqueu aquestes matances, doncs?*

—Cosa d'assassins. Els portaré tots davant els tribunals, encara que no serà gens fàcil. Les guerres civils francesa, espanyola i americana no foren pas menys bestials.

—*¿Concertareu la pau amb Tudjman, el president de Croàcia?*

—També Alemanya i França havien estat enemics mortals, i ara en canvi ja no tenen fronteres. Parlen llengües diferents i han format un cos d'exèrcit conjunt. ¿Per què no haurien de poder-ho fer serbis i croats? Els nostres sistemes econòmics estan tan íntimament entrellaçats que l'un amb prou feines sí podria subsistir sense l'altre.

—*Als alemanys, no és pas que els tingueu gaire simpatia. "No es pot permetre que l'Alemanya unida torni a armar-se mai més, sota cap circumstància" —heu afirmat.*

—Igual que els americans, considero els alemanys grans amics nostres i grans demòcrates. Però concedeixo —i en demano disculpes— que sóc una mica susceptible. I és que de jove havia participat en la guerra contra els alemanys.

—*La vostra elecció com a primer ministre d'un eix iugoslau no poques vegades s'interpreta com una jugada dels ex-comunistes belgradesos. ¿O és que els socialistes han sacrificat Milosevic per poder-se mantenir en el poder?*

—Per què m'han vingut a cercar i m'han elegit, la veritat és que no ho sé. Si no tinguessin problemes, segurament que no ho haurien fet. Quant a Milosevic, que faci la seva feina i que no es fiqui en la meua: ell és governador de Califòrnia, i jo president a Washington.

—*¿No us fa por que tots els vostres plans no s'estavellin contra un Parlament que, en la vostra primera intervenció ja va deixar clar que, el poder, el conservarien ells?*

—Aquests diputats no estan preparats per a un individu com jo. A mi, m'agrada l'oposició —sols així es poden prendre decisions—. Només vaig tenir tres dies per a elaborar el meu programa. Per això no em podia estar de riure, que el critiquessin.

—*¿I quant de temps us penseu riure encara, abans d'engegar-ho tot a passeig i capitular?*

—Jo sóc molt optimista i un gran lluitador. ¿Què espereu de mi, que em prepari l'enterrament? Jo sóc un serbi de formació americana.